

Nr 302.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående kostnader för vissa fartygsexpeditioner och beredskapsåtgärder vid marinen m. m.; given Stockholms slott den 25 april 1913.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvärsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen

dels medgiva, att till värnpliktiga, vilka på grund av kungl. brev den 6 december 1912 blivit enligt 28 § värnpliktslagen kvarhållna i tjänst utöver den vanliga övningstiden, må utbetalas penningbidrag för den överskjutande tjänstgöringstiden, beräknat i ett för allt till en krona per man och dag;

dels ock för bestridande av härför erforderliga utgifter, högst 26,625 kronor, ävensom för täckande av kostnader till belopp av 655,000 kronor för vissa fartygsexpeditioner och beredskapsåtgärder vid marinen, eller tillhoppa i avrundat tal 682,000 kronor, ej mindre medgiva användande av 552,000 kronor av reservationer, som uppstått å anslaget till flottans övningar, än även å extra stat för år 1914 under femte huvudtiteln bevilja härutöver erforderligt anslag, högst 130,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att i mån av behov disponera sistnämnda belopp redan under innevarande år.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Jacob Larsson.

*Utdrag av protokollet över sjöförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 25 april 1913.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELWÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Larsson anförde därefter:

Genom beslut den 15 november 1912 anbefalldes Kungl. Maj:t marinförvaltningen att snarast möjligt gå i befattning med anskaffning för marinens räkning av åtskillig min-, artilleri- och intendenturmateriel samt viss kvantitet stenkol ävensom med förhyrande av upplagsplats för stenkol och med vidtagande av andra åtgärder för förvarandet av dylik vara; varjämte föreskrevs, att marinförvaltningen skulle med omhänderhavande medel förskjuta och framdeles till ersättande anmäla de av ifrågavarande anskaffningar och åtgärder uppkommande kostnader, beräknade till sammanlagt 1,787,500 kronor, förutom det belopp, vilket kunde komma att utgå såsom hyra för upplagsplats för stenkol, vilket belopp, enligt sedermera vunnen upplysning, uppginge till 10,000 kronor om året under tre år.

Genom beslut den 6 december 1912 förordnade Kungl. Maj:t vidare, att de kostnader, som blivit eller kunde komma att bli en följd av de genom vissa generalorder anbefallda fartygsexpeditioner och beredskapsåtgärder, skulle av marinförvaltningen intill ett beräknat belopp av 950,500 kronor — därav dock ett belopp av 205,300 kronor antagits motsvara den kostnad, som, därest tidigare anbefallda övningar fått fortgå enligt fastställd övningsplan, skulle kommit att belasta veder-

börliga ordinarie anslag — med omhänderhavande medel bestridas och särskilt för sig bokföras samt efter expeditionernas och beredskapens upphörande snarast möjligt hos Kungl. Maj:t anmälas, i sammanhang varmed förvaltningen jämväl skulle inkomma med utredning och förslag angående beloppet och fördelningen av den del av ifrågavarande kostnader, som kunde anses böra täckas av vederbörliga ordinarie anslag. Samma den 6 december 1912 har Kungl. Maj:t jämväl, i samband med förordnande att vissa till sjötjänst vid flottan inskrivna, då i tjänst varande värnpliktiga skulle fortfarande, intill dess annorlunda förordnades, kvarbliva i tjänst, föreskrivit, att därav uppkommande kostnader, beräknade till högst 20,000 kronor, skulle, i den mån de icke inginge i utgifterna för de genom förberörda generalorder anbefallda fartygsexpeditioner, av marinförvaltningen likaledes med omhänderhavande medel bestridas och särskilt för sig bokföras. För beredande av erforderliga tillgångar för marinförvaltningen till bestridande av omförmälda utgifter [1,787,500 + 10,000 = 1,797,500 + (950,500 — 205,300 =) 745,200 + 20,000 = 2,562,700] förordnade Kungl. Maj:t slutligen sistnämnda dag, att statskontoret skulle av tillgängliga medel i mån av behov tillhandahålla marinförvaltningen ett belopp av högst 2,562,700 kronor samt att av de medel, vilka enligt stadgandet i § 63 regeringsformen skulle för oförutsedda händelser vara tillgängliga, skulle av fullmäktige i riksgäldskontoret på rekvisition till statskontoret utbetalas vad av statskontoret sålunda blivit till marinförvaltningen utanordnat.

Under femte huvudtiteln (punkt 58) i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag föreslog Kungl. Maj:t Riksdagen att till täckande av de belopp, som komme att användas till bestridande av omförmälda anskaffning av min-, artilleri- och intendenturmateriel samt till hyra under tre år av förenämnda upplagsplats för stenkol, bevilja ett anslag av 626,500 kronor och därav på extra stat för år 1914 anvisa 208,834 kronor.

Chefen för finansdepartementet erinrade i innevarande års statsverksproposition under den särskilda rubriken: »täckande av anvisning å det s. k. mindre kreditivet», att utöver nyssberörda utgifter, som upptagits under femte huvudtiteln, för marinens del återstode att täcka kostnaderna för omförmälda expeditioner och anskaffning av kol. Dessa kostnader, då beräknade till sammanlagt omkring 2,000,000 kronor, syntes nämnde departementschef böra bestridas i annan ordning än genom anslag å vederbörande huvudtitel eller eljest genom anvisande av för vederbörande förvaltnings behov tillgängliga medel. Till täckande av det erforderliga beloppet kunde uppenbarligen icke användas lånemedel. Att anvisa hela beloppet från anslagsmedel å ett års bud-

get syntes icke lämpligen böra förekomma, utan borde detsamma fördelas på några år. I enlighet med hemställan av chefen för finansdepartementet föreslog Kungl. Maj:t därefter Riksdagen att till täckande av samma kostnader i riksstaten för år 1914 avsätta ett belopp av 500,000 kronor.

I gemensam skrivelse den 23 april 1913 hava marinförvaltningen och chefen för marinstaben avgivit uppgifter angående samtliga hithörande kostnader.

Till en början meddelas däri, att dessa kostnader icke ännu kunde exakt angivas, då dels de anbefallda anskaffningarna icke slutförts och kostnader för kontroll och besiktning, frakter och dylikt tillkomme utöver de kontraherade ersättningsbeloppen till vederbörande leverantörer, dels expeditionerna och övrig beredskap ännu icke helt och hållet upphört, dels samtliga ut- och avrustningskostnader för de fartyg, som tillhörde redan avslutade expeditioner, ännu icke kunnat av vederbörande till siffran bestämmas, dels ock de av beredskapen föranledda utgifter för kustsignalväsendet, vilka lotsstyrelsen i första hand bestrede, endast approximativt kunnat under hand av vederbörande uppgivas.

I en i skrivelsen intagen tablå hava därefter upptagits dels huru de i förenämnda kungl. brev den 15 november 1912 avsedda kostnaderna ursprungligen beräknats, dels ock de belopp, vartill kostnaderna i verkligheten uppgått eller numera kunde beräknas uppgå.

Denna tablå är av följande lydelse:

Ä n d a m å l.	Ursprungligen	Verklig kostnad,
	beräknad kostnad.	respektive det belopp, vartill kostnaden beräknas nu skola bögst uppgå.
	Kronor.	Kronor.
Anskaffning av lanternor.....	34,000	31,000
» » handminmateriel	75,600	70,000
Komplettering av minkablar	20,500	18,000
Anskaffning av kontraminmateriel	17,000	17,000
Bäldningar för vedettbåtar	2,300	2,300
Anskaffning av minspärrningsmateriel	10,100	10,100
» » stenkol m. m.	1,191,000	1,191,000
» » artillerimateriel	315,000	300,000
» » beklädnad	122,000	122,000
Hyra för tre år av upplagsplats för stenkol å kr. 10,000 för år ...	30,000	30,000
Summa kronor	1,817,500	1,791,400

Till denna tablå hava i skrivelsen den 23 april 1913 fogats följande erinringar:

Kostnaden för komplettering av minkablar vore beräknad till angivna belopp, 18,000 kronor, under förutsättning, att tullfrihet för införseln av desamma, vilka icke vore föremål för tillverkning inom landet, bleve av Kungl. Maj:tt beviljad.

I avseende å kostnaden för anskaffning av artillerimateriel vore att märka, att däri ingående projektiler ställt sig 15,000 kronor billigare än som ursprungligen beräknats.

I den angivna kostnaden för anskaffning av stenkol vore inberäknad kostnad för erforderlig vakthållning å den förhyrda upplagsplatsen under tre år med omkring 6,000 kronor.

Av denna tablå framgår således, att kostnaden för anskaffning av stenkol m. m. antages att utgå med samma belopp, som därför från början beräknats, eller 1,191,000 kronor, samt att utgifterna för anskaffning av min-, artilleri- och intendenturmateriel samt för hyra under tre år av upplagsplats för stenkol, vilka utgifter ursprungligen beräknats till sammanlagt 626,500 kronor, numera antoges komma att uppgå till högst 600,400 kronor.

Vad angår kostnaderna för de i kungl. breven den 6 december 1912 avsedda fartygsexpeditioner och beredskapsåtgärder, återopade marinförvaltningen och chefen för marininstaben en vid deras skrivelse fogad, av bemålde chef upprättad promemoria med till densamma hörande bilagor.

Dessa handlingar gåvo, på sätt i skrivelsen framhölls, vid handen, att sistnämnda grupp av kostnader, i den mån de kunde angivas, uppginge till i runt tal 967,000 kronor, samt att expeditionskostnaderna för de fartyg, som, därest fastställd övningsplan fått fortgå, eljest skulle varit rustade, beräknats uppgå till 103,800 kronor för december 1912 och till 208,140 kronor för januari—februari 1913, eller sammanlagt 311,940 kronor. Sistnämnda belopp angåve sålunda de kostnader, vilka, därest inga extra rustningar ägt rum, skulle påförts reservationsanslaget till flottans övningar. Därvid vore att märka, att detta anslag redan av marinförvaltningen tillgodoförts den ersättning för de värnpliktigas vapenövning, som enligt gällande föreskrifter skulle tillkomma anslaget från anslaget till sjöbeväringens vapenövningar samt beklädnad och ersättning därför.

För täckande av återstoden av de förskottsvis bestridda utgifterna för fartygsexpeditioner och beredskapsåtgärderna, i runt tal 655,000 kronor, ansågo marinförvaltningen och chefen för marininstaben, att särskilda medel måste anvisas.

Chefen för marininstaben har i förenämnda promemoria meddelat, att enligt utredning inom marininstaben skulle, därest berörda kostnadsbelopp å 655,000 kronor fördelades å ordinarie anslag enligt för fördelningen av expeditionskostnaderna för fartyg å övningsexpedition i allmänhet gällande grunder, 346,000 kronor bestridas av anslaget till flottans övningar, 256,000 kronor av anslaget till sjöbeväringens vapenövningar m. m. samt 53,000 kronor av anslaget till flottans nybyggnad och underhåll.

Under erinran, att å reservationsanslaget till flottans övningar finnes en avsevärd reservation från föregående år, har stabschefen vidare i samma promemoria upptagit till behandling frågan, huruvida dessa besparingar borde anlitas för gäldande av nämnda belopp å 655,000 kronor, samt därvid på anförda grunder, till vilka jag anhåller att sedermera få återkomma, uttalat såsom sin uppfattning, att besparingarna icke till någon del borde tagas i anspråk för sådant ändamål.

På sätt förut berörts, förordnade Kungl. Maj:t den 6 december 1912 med stöd av 28 § värnpliktslagen, att av till sjötjänst vid flottan inskrivna värnpliktiga de, vilka tillhörde 1911 års klass och då fullgjorde dem enligt 27 § samma lag åliggande tjänstgöring, skulle efter utgången av den för nämnda tjänstgöring bestämda tid fortfarande, intill dess annorlunda förordnades, kvarbliva i tjänst. Därefter överlämnade den 6 februari 1913 stationsbefälhavaren vid flottans station i Stockholm en från värnpliktiga, tillhörande denna kategori, gjord underdånig framställning, att penningbidrag måtte till dem utbetalas med en krona per man och dag. Vidare inkom avdelningschefen för flottans Göteborgs-avdelning med anmälan den 11 i sistnämnda månad, att samtliga de ombord å avdelningens fartyg kommenderade värnpliktiga av nämnda klass anført klagomål över att ersättning för den överskjutande tjänstetiden icke till dem utbetalts med en krona utan allenast med 50 öre om dagen.

Efter erhållna remisser å dessa framställningar har marinförvaltningen i särskilda utlåtanden den 15 och den 21 februari 1913 hemställt, att framställningarna icke måtte föranleda till någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

Till stöd härför anförde ämbetsverket följande: Enligt § 27 mom. 3 värnpliktslagen vore värnpliktig, som, till följd därav att fartyg, varå han för sin utbildning tjänstgjort, blivit hindrat att återkomma till vederbörande station och bliva avmönstrat, innan den stadgade tiden för den värnpliktiges tjänstgöring gått till ända, fått tjänstgöra ombord utöver denna tid, berättigad till ersättning för den överskjutande tjänst-

göringstiden enligt särskilda bestämmelser. Ersättningsbeloppet utginge enligt § 11 mom. 3 i förordningen angående avlöning för sjörullföringsområdesbefäl och för flottans värnpliktiga under fredstid den 12 september 1910 med en krona om dagen.

Då den överskjutande tjänstgöring, som i nu nämnda stadganden avsåges, vore tjänstgöring för lagstadgad utbildning, men den utsträckta tjänstgöring, varom i berörda framställningar vore fråga, blivit av Kungl. Maj:t anbefalld med stöd av § 28 värnpliktslagen, kunde någon särskild ersättning därför icke komma ifråga. Detta överensstämde även med den uppfattning, som utvecklades i den till andra urtima riksdagen år 1905 avlåtna propositionen nr 4 angående understöd till de hushåll, vilkas värnpliktiga familjeförsörjare varit i tjänst kvarhållna för extra tjänstgöring utöver lagstadgad övningstid, vilken uppfattning finge på grund av det beslut, som i anledning av propositionen fattades av Riksdagen, anses hava vunnit dess godkännande. De värnpliktigas eventuella rätt till familjeunderstöd för sina familjer enligt förordningen den 1 juni 1912 voro naturligen därmed ingalunda förkränkt.

På sätt framgår av det föregående, föreligga nu uppgifter angående bestridda kostnader för de anskaffningar, fartygsrustningar och beredskapsåtgärder, som i enlighet med Kungl. Maj:ts ovan omförmälda beslut under senaste kvartalet av sistlidet år vidtagits för marinens del. Visserligen torde, såsom marinförvaltningen framhållit, återstå en del till siffran ännu icke kända kostnadsbelopp, men tydligt är, att dessa sammanlagt endast kunna utgöra en relativt ringa procent av det hela.

Departementets
chefens yt-
rande.

Ifrågavarande kostnader låta fördela sig i tre huvudgrupper med därunder ingående belopp enligt nu tillgängliga uppgifter på följande sätt:

Anskaffning av min-, artilleri- och intendentur- materiel samt hyra av upplagsplats för stenkol	kronor	600,400: —
Anskaffning av mobiliseringsförråd av stenkol	»	1,191,000: —
Fartygsexpeditioner och därmed samband ägande andra beredskapsåtgärder, i den mån kostna- den därför icke bör utgå från ordinarie anslag	»	655,000: —
		<hr/>
	Summa kronor	2,446,400: —

Vad beträffar den första gruppen av dessa kostnader hava medel till bestridande därav redan av Riksdagen äskats att utgå under loppet av mera än ett år. Vidkommande övriga utgifter har Kungl. Maj:t hittills begärt medel till täckande av sådana endast till belopp av

500,000 kronor. Sedan numera tillförlitligare kännedom än som förelåg vid statsverkspropositionens avgivande vunnits angående utgifternas slutliga belopp, synes mig påkallat att upptaga frågan, om medel redan nu kunna beredas till täckande i större omfattning av dessa kostnader. Ett snabbare ersättande därav, än i statsverkspropositionen förutsatts, skulle nämligen av lätt insedda skäl från flera synpunkter vara synnerligen önskvärt. Till sådant täckande torde i främsta rummet böra ifrågakomma de under tredje huvudgruppen upptagna utgifterna för vissa fartygsexpeditioner och beredskapsåtgärder. Innan jag närmare ingår på sättet för beredande av härtill erforderliga medel, anser jag mig böra upptaga den med dessa utgifter nära sammanhängande, förut berörda frågan om särskild ersättning till vissa i tjänst kvarhållna värnpliktiga.

De ifrågavarande värnpliktiga vid flottan, vilka genom Kungl. Maj:ts beslut den 6 december 1912 på grund av 28 § värnpliktlagen kvarhållits i tjänst, torde författningsenligt icke vara berättigade till erhållande av pänningbidrag, men då dessa värnpliktiga genom sålunda överskjutande tjänstgöringstid få anses hava gått förlustiga påräknelig arbetsförtjänst, synes mig billigheten kräva, att dem beredes någon ersättning härför; och torde sådan ersättning skäligen böra bestämmas till en krona per man och dag under den överskjutande tjänstetiden. Enligt inhämtade upplysningar hava åtskilliga av dessa värnpliktiga redan under tjänstgöringen erhållit ett dylikt bidrag efter 50 öre per dag, men fullständig utredning i detta avseende har nu icke hunnit erhållas. Skulle det förslag om bidrag med en krona per man och dag, som jag avser att framlägga, vinna Kungl. Maj:ts och Riksdagens bifall, får sålunda iakttagas, att de värnpliktiga, som redan bekommit något penningbidrag av detta slag, allenast erhålla erforderlig fyllnad för bidragets höjande till en krona per dag. Enligt uppgifter från myndigheterna å flottans stationer hade sammanlagda antalet överskjutande övningsdagar för dessa värnpliktiga vid deras hemförlovning under förra hälften av februari månad 1913 utgjort 6,615 under december 1912 och 20,010 under januari—februari 1913 eller tillhopa 26,625; och skulle således, enligt det ovan anförda, 26,625 kronor vara det högsta belopp, som kunde erfordras för ersättning till dem enligt av mig angiven grund.

Då, på sätt förut nämnts, marinförvaltningen och chefen för marinstaben till belopp av 655,000 kronor beräknat den del av utgifterna för ovan omnämnda särskilda fartygsexpeditioner och beredskapsåtgärder, vilken icke borde bestridas av ordinarie anslagsbelopp, skulle sålunda summan av sistberörda två belopp, eller i avrundat tal 682,000

kronor, beteckna vad som nu kan beräknas av denna kostnadsgrupp kräva anvisande av särskilda medel.

Då det, såsom förut blivit nämnt, torde från flera synpunkter befinnas synnerligen önskvärt, att ifrågavarande, av särskilda förhållanden betingade kostnader bleve, såvitt möjligt, redan nu betäckta, men då å andra sidan det icke lär vara tillrådligt att för sådant ändamål belasta statsregleringen för nästkommande år med så högt belopp, vilket icke varit eller kunnat vara i statsverkspropositionen beräknat, framställer sig till övervägande, huruvida icke åtminstone en mera avsevärd del av dessa kostnader kunde, i likhet med vad som tidigare i vissa fall ägt rum, täckas genom anlitage av förefintlig tillgång å femte huvudtiteln av beskaffenhet att kunna lämpligen för sådant ändamål tagas i anspråk.

Enligt uppgjort sammandrag av de från marinförvaltningen inkomna kassarapporterna för år 1912 förefanns vid samma års slut å reservationsanslaget till flottans övningar en besparing av 979,117 kronor 10 öre. Kungl. Maj:t har förut denna dag beslutat, att i marinförvaltningens huvudbok för år 1912 skola från nämnda anslag tillgodoföras dels den särskilda förskottstiteln: »vissa expeditioner med flottans fartyg m. m.» det belopp, 103,800 kronor, varmed enligt förut omnämnd beräkning kostnaderna för flottans övningar under december 1912 bort, därest tidigare fastställd övningsplan fullföljts, belasta vederbörliga ordinarie anslag, och dels anslaget till sjöbeväringens vapenövningar m. m. ett belopp av 12,303 kronor 90 öre, motsvarande den på antalet överskjutande övningsdagar under december 1912 för i tjänst kvarhållna värnpliktiga belöpande ersättning, som från sistnämnda anslag förut tillgodoförts anslaget till flottans övningar. Efter dessa omföringar å tillhoppa 116,103 kronor 90 öre skulle av besparingarna å anslaget till flottans övningar återstå 863,013 kronor 20 öre.

Beträffande uppkomsten av ifrågavarande reservation tillåter jag mig erinra därom, att för täckande av uppkommen överbetalning å reservationsanslaget till flottans övningar Kungl. Maj:t efter Riksdagens därtill erhållna medgivande den 9 juni 1911 anbefallt överföring till nämnda anslag av dels 452,000 kronor av uppkomna reservationer å anslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna och dels 100,000 kronor av femte huvudtiteln's allmänna besparingar, eller tillhoppa 552,000 kronor. Efter vad jag inhämtat, har i marinförvaltningens huvudbok för år 1911 anslaget till flottans övningar tillgodoförts ett belopp av 693,701 kronor 54 öre från anslaget till sjöbeväringens

vapenövningar m. m. Den å anslaget till flottans övningar vid 1911 års slut förefintliga reservationen, vilken enligt marinförvaltningens huvudbok uppgick till 704,624 kronor 27 öre, utgjordes sålunda till väsentlig del av förutnämnda, med Riksdagens medgivande från andra tillgångar till anslaget överförda 552,000 kronor.

I sin vid marinförvaltningens och chefens för marinstaben förut nämnda skrivelse den 23 april 1913 fogade promemoria har bemälda chef, såsom redan är anfört, uttalat såsom sin uppfattning, att ifrågasättande besparingar till ingen del borde tagas i anspråk för täckande av kostnaderna för ovan omnämnda särskilda fartygsexpeditioner och beredskapsåtgärder. De skäl, varå en sådan uppfattning grundats, äro huvudsakligen två, dels att övningsanslaget med i riksstaten nu upptaget belopp visat sig vara alltför knappt och på grund därav reservationerna vore väl behöfliga för att, intill dess begärd anslagsökning erhöles, bibringa personalen erforderlig ordinarie utbildning och vidmakthålla flottans krigsberedskap, dels ock att de utgifter, som bestredes av övningsanslaget, delvis vore av den natur, att de icke kunde på förhand exakt beräknas, varför till förekommande av att för övningarna tillgängliga medel överskredes ett belopp ständigt borde finnas reserverat för att kunna täcka de utgifter, varmed de verkliga övningskostnaderna möjligen kunde komma att visa sig överstiga de beräknade. Vidkommande det först angivna skälet tillåter jag mig erinra ej mindre därom, att Kungl. Maj:t den 9 juni 1911 anbefallt chefen för marinstaben att efter samråd med inspektören av flottans övningar till sjöss till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till beräkning av medelsbehoven för anslaget till flottans övningar och anslaget till sjöbeväringens vapenövningar m. m., vid vilket förslags uppgörande, bland annat, ett noggrannt övervägande skulle ägnas frågan om vidtagande av åtgärder, som kunde bidraga därtill, att övningarna, utan att deras effektivitet bleve lidande, ordnades så, att de medförde mindre kostnad, än den nu i allmänhet tillämpade övningsplanen föranledde, än även att Riksdagen i skrivelse den 30 maj 1912 uttalat, bland annat, att huvuddragen av den reviderade övningsplanen borde, innan planen vunne tillämpning, föreläggas Riksdagen i samband med beräkning över de kostnader, som av densamma komme att föranledas. Det kan därför efter min mening icke vara riktigt att, såsom marinstabschefen synes vilja ifrågasätta, innan den sålunda anbefallda utredningen föreligger och innan frågan om övningsanslagets erforderliga storlek blivit av Riksdagen prövad, med anlitan av befintliga reservationer giva övningarna större omfattning än som under normala förhållanden det av Riksdagen

för ändamålet anvisade årsanslaget medgiver. Däremot anser jag lika med chefen för marininstaben det vara synnerligen välbetänkt, att en reservation hålles å anslaget för mötande av oberäknade kostnadsstegringar. Men att för sådant ändamål hålla en reserv till så högt belopp som den, varom här är fråga, synes mig dock icke vara av behovet påkallat. Jag kan således icke finna, att några grundade betänkligheter böra möta mot att en rätt avsevärd del av denna reservation å anslaget till flottans övningar tages i anspråk för täckandet av kostnaderna för ifrågavarande fartygsexpeditioner och beredskapsåtgärder, desto hellre som dessa fartygsexpeditioner ingalunda varit främmande för, utan snarare till icke ringa del sammanfallit med detta anslags ändamål.

Såsom förut erinrats, överfördes år 1911 till anslaget till flottans övningar från andra tillgångar sammanlagt 552,000 kronor. Därest nu ett motsvarande belopp av reservationen å samma anslag finge tagas i anspråk såsom bidrag till täckande av ovan omförmälda utgifter, komme ändock att å anslaget kvarstå en reservation av omkring 311,000 kronor.

Utöver det belopp av 552,000 kronor, som jag sålunda anser kunna tagas i anspråk av reservationen å anslaget till flottans övningar, skulle till fullständigt täckande av ifrågavarande kostnader erfordras 130,000 kronor. Då någon svårighet för uppgörandet av statsregleringen icke torde uppstå genom anvisande av detta belopp såsom extra anslag å femte huvudtiteln för nästkommande år, anser jag mig alltså kunna tillstyrka, att dylikt extra anslag av Riksdagen äskas.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå Riksdagen

dels medgiva, att till värnpliktiga, vilka på grund av kungl. brev den 6 december 1912 blivit enligt 28 § värnpliktslagen kvarhållna i tjänst utöver den vanliga övningstiden, må utbetalas penningbidrag för den överskjutande tjänstgöringstiden, beräknat i ett för allt till en krona per man och dag;

dels ock för bestridande av härför erforderliga utgifter, högst 26,625 kronor, ävensom för täckande av kostnader till belopp av 655,000 kronor för vissa fartygsexpeditioner och beredskapsåtgärder vid marinen, eller tillhopa i avrundat tal 682,000 kronor, ej mindre medgiva användande av 552,000 kronor av reservationer, som uppstått å anslaget till flottans övningar, än även å extra stat för år 1914 under femte huvudtiteln bevilja härutöver erforderligt anslag, högst 130,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att i mån av behov disponera sistnämnda belopp redan under innevarande år.

Vad departementschefen sålunda hemställt, behagade Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan av statsrådets övriga ledamöter, bifalla; och skulle proposition till Riksdagen avlåtas av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Jacob Seth.